

Statsforvalteren i Trøndelag

Trööndelagen Staatehaaltoje

Vår dato:

21.07.2021

Vår ref:

2021/8168

Deres dato:

«REFDATO»

Deres ref:

«REF»

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marte Synnøve Lilleeng, 74168224

Utvidelse av fellingsområde for skadefellingstillatelse på en (1) bjørn gitt 17. juli 2021 - Verdal, Steinkjer og Snåsa kommuner

Verdal kommune v/ Mads Forsell fikk lørdag 17. juni 2021 kl. 22:19 muntlig skadefellingstillatelse på en (1) bjørn etter muntlig dialog og søknad om skadefelling samme dag. Verdal kommune oversendte en skriftlig søknad mandag 19. juli 2021. Tillatelsen gjaldt deler av Verdal kommune. Bakgrunnen for søknaden var funn av en sau påvist drept av bjørn.

Onsdag 21. juli søkte Snåsa kommune om fellingstillatelse basert på funn av kadaver dokumentert tatt av bjørn i Snåsa kommune. Statsforvalteren ser skadene i sammenheng med skadene i Verdal, som tillatelsen først ble gitt til. Statsforvalteren utvider derfor området hvor fellingstillatelsen som ble gitt til Verdal kommune muntlig den 17. juli til også å omfatte deler av Steinkjer og Snåsa kommuner.

En pågående skadesituasjon med dokumentert kadaverfunn, skadepotensiale og at området ligger utenfor forvaltningsområdet for bjørn og at beitedyr skal ha prioritet, legges til grunn for beslutningen. Tillatelsen er gyldig til 23. juli 2021 kl. 12:00, eller til det eventuelt er felt bjørn. Vedtaket kan påklages innen tre uker.

Søknad

Viser til muntlig søknad og dialog mellom Verdal kommune v/Mads Forsell og Statsforvalteren i Trøndelag lørdag 17. juli 2021 kl. 18:55, samt skriftlig søknad fra Verdal kommune datert 19. juli 2021. Bakgrunnen for søknaden er funn av et lam nylig tatt av bjørn innenfor Skjækerfjella beitelags grenser, funnet 17. juli, med skadedato 16. juli, samt et titalls andre kadaver funnet innen beitelagets grenser. Fellingsområdets avgrensing ble foreslått til ned til elva Inna i sør. Dette ble videre diskutert med Statsforvalteren over telefon.

Onsdag 21. juli kl. 15:21 søkte Snåsa kommune om fellingstillatelse basert på funn av 4 sau dokumentert tatt av bjørn i Snåsa kommune.

Dette vedtaket endrer Statsforvalterens muntlige vedtak datert 17. juli 2021, et vedtak som ble skriftliggjort i brev datert 19. juli d.å., ved at fellingsområdet utvides til også å omfatte deler av Steinkjer og Snåsa kommuner.

Når det gjelder Statsforvalterens henvisninger til forskrifter, betingelser og vurderinger opp mot de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 vises det til Statsforvalterens vurderinger i brev datert 19. juli 2021.

Statsforvalterens vurdering

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte skadesituasjoner. Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Fellingstillatelse kan bare gis dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning slik dette er nedfelt bl.a. i forvaltningsplanen. For å vurdere dette, skal de opplistede skjønnskriteriene i annet ledd i rovviltforskriften § 9 drøftes i forhold til den aktuelle og/eller fremtidige skadesituasjonen og det aktuelle geografiske fellingsområdet.

a) Områdets betydning som beitemark

I Skjækerfjella beitelag slippes i overkant av 3100 sau og lam på beite. Hele beitelaget inngår i omsøkt fellingsområde. I Juldal Kverndal beitelag slippes om lag 3300 sau og lam på beite, deler av dette beitelagets grenser inngår i fellingsområdet. I Skjækra sambeitelag (Snåsa) slippes om lag 1300 sau og lam på utmarksbeite. I Gaundalen, som ligger i den nordøstlige delen av det aktuelle området, innbefatter også en besetning fra Snåsa beitelag, her går om lag 100 sau og lam på utmarksbeite. Hele eller deler av området det søkes om skadefellingstillatelse for er en del av *Skæhkere* sijte (Skjækerfjell reinbeitedistrikt, nord for elva Helgåa, Veressjøen og Strådøla) og *Gasken-Laante* sijte (Færen reinbeitedistrikt, sør for elva Helgåa, Veressjøen og Strådøla), og benyttes hele eller store deler av året. Statsforvalteren anser derfor området som et viktig beiteområde for sau og tamrein.

b) Skadenes omfang og utvikling

Ved tidspunkt for søknad fra Verdal kommune var det av SNO påvist bjørn som skadevolder på et lam, med antatt skadedato 16. juli 2021. I tillegg ble en søye funnet 17. juli med vurdering 'ukjent, usikker', med skadedato 15. - 16. juli. Det er 8. juli funnet et lam med vurdering av skadevolder som 'bjørn, usikker', og innen Skjækerdalen beitelags grenser er det ellers i juli funnet 2 sau drept av 'ukjent fredet rovvilt', og tre sau med vurdering 'ukjent, usikker'. På sørsiden av Helgåa er det også funnet to søyer 15. juli, drept av 'ukjent fredet rovvilt', med antatt skadedato 12. - 13. juli. 20. juli ble det påvist 1 sau drept av bjørn i Gaundalen i Snåsa, med antatt skadedato 19. - 20. juli. 21. juli ble det påvist 3 sau/lam drept av bjørn ved Hattjønnebekken nær Skjækerhatten, med antatt skadedato 19. - 20. juli. Skadeomfanget påvist til bjørn var således relativt lavt ved tidspunkt for søknad fra Verdal kommune, men med en helt fersk skade ble skadesituasjonen som ligger til grunn for søknaden ansett som akutt pågående. Etter at tillatelsen ble gitt har skadebildet forskjøvet seg nordover, og skadeomfanget er noe større og skadesituasjonen anses som fortsatt akutt pågående.

c) Potensiale for fremtidige skader

Skaden foreligger midt i beitesesongen. De påviste skadene er i et område med et stort antall sau på beite, samt beite for tamrein, noe som tilsier at det er stort potensiale for fremtidig skade.

d) Mulighet for å gjennomføre forebyggende tiltak

Skadesituasjonen er akutt pågående, og det er relativt tidlig i beitesesongen. Statsforvalteren anser at forebyggende tiltak som skiller rovdyr og beitedyr (for eksempel tidlig nedsanking) er utfordrende å gjennomføre på denne tiden.

Ytterligere vurderinger

Rovviltforlikets punkt 2.2.19 sier at soneinndelingen skal forvaltes tydelig. Det følger av rovviltforliket av 2011, forvaltningsplanen i region 6, samt føringer fra KLD at i de områder som er definert som forvaltningsområder for bl.a. bjørn skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. I motsatt fall skal næringsutøverne i de prioriterte beiteområdene kunne påregne at rovvilt ikke vil være til hinder for tradisjonell drift med dyr på utmarksbeite. Det nasjonale bestandsmålet for bjørn ble nådd i region 6 i 2020, men ikke oppnådd nasjonalt. Området hvor kadaverfunnene er gjort befinner seg i sin helhet utenfor det definerte forvaltningsområdet for bjørn i region 6, og terskelen for iverksetting av skadefelling på bjørn skal være lavere i disse områdene.

I klagebehandling av rovviltnemndas kvotevedtak av 23. april 2021 fastsatte KLD vilkår om at de tiltak som er mulige for å unngå å felle binne skal være iverksatt. Det er ikke gjort observasjoner eller sporfunn av binne med unger i eller nær det omsøkte fellingsområdet i 2019, 2020. Det er imidlertid gjort en antatt sikker observasjon av bjørn nær en reinflokk sør for Gaundalen 20. juli 2021, der det ble observert et dyr som kom etter bjørnen. Dyr nummer to er etter vår vurdering usikker, og det er ikke kjent hvilken art dette var, eller om det kan ha vært en bjørnunge. Statsforvalteren har ingen andre holdepunkter som tilsier at det er en binne som er skadevolder i området. Det er funnet DNA som sendes til hesteanalyse. På grunn av brunbjørnens utvandringmønster har det vist seg at det stort sett er hannbjørner som forvolder skader utenfor forvaltningsområdet. Statsforvalteren vurderer at sannsynligheten for å felle binne er relativt lav. Statsforvalteren anser derfor at skadefellingstillatelse kan gis med grunnlag i den kunnskap som foreligger for området.

Rovviltforskriftens § 9 sier blant annet følgende: «(...) *Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, samt metoder for felling.*» Dette betyr at Statsforvalteren på selvstendig grunnlag etter egne vurderinger kan unnta bjørnebinne(r) med unge(r) fra skadefellingstillatelse.

Statsforvalterens konklusjon

En skadefellingstillatelse har til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Ved tidspunkt for søknad fra Verdal kommune var det funnet et kadaver påvist tatt av bjørn, samt et kadaver med vurdering bjørn, usikker. Sauen er antatt drept sent dagen før søknad ble formidlet. Ved søknaden om fellingstillatelse/utvidelse av fellingsområdet til å omfatte deler av Snåsa kommune er ytterligere 4 kadaver påvist av bjørn, i deler av Snåsa kommune. Dette kan indikere at skadevolder er i den utvidede delen av området, og at muligheten til et effektivt fellingsforsøk er til stede. Områdene hvor kadaverfunn er gjort ligger i sin helhet utenfor det området som rovviltnemnda i region 6 har vedtatt skal være forvaltningsområdet for bjørn.

I henhold til rovviltforliket av 2011, den geografiske differensieringen i rovviltnemndas forvaltningsplan for region 6, skadesituasjonen ved søknadstidspunktet, potensialet for fremtidig skade, anser Statsforvalteren det som riktig å iverksette skadefellingstillatelse på en (1) bjørn i deler av Verdal, Steinkjer og Snåsa kommuner. Det vurderes som lite aktuelt å iverksette forebyggende tiltak som nedsanking på nåværende tidspunkt.

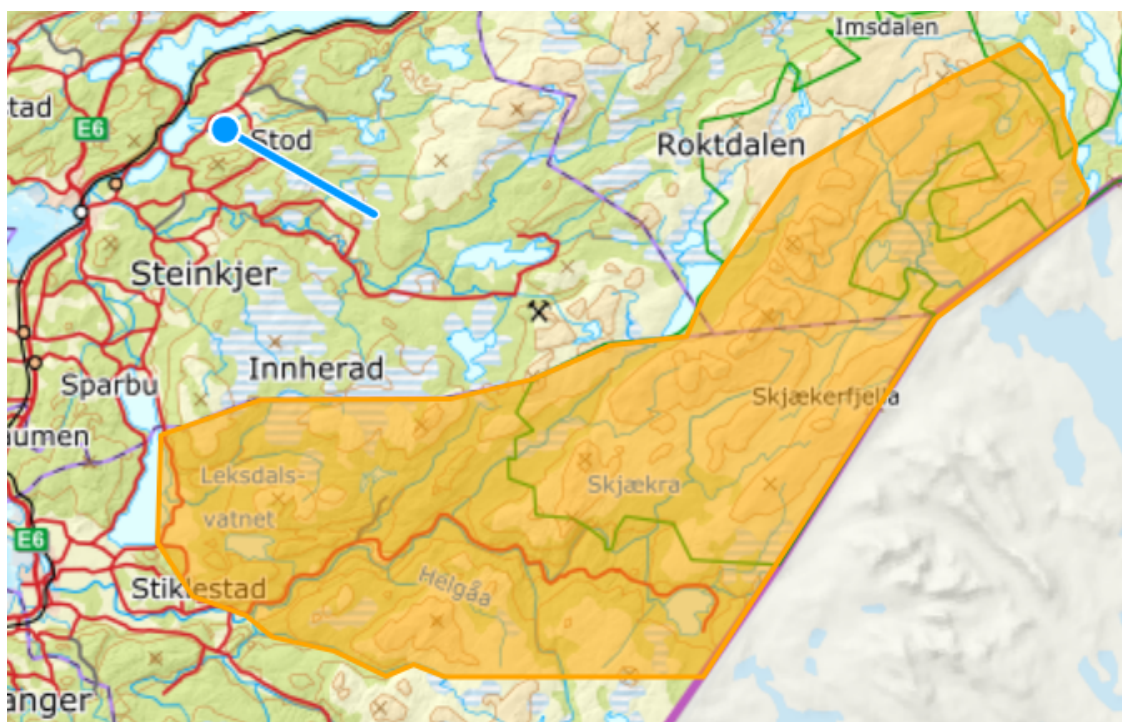

Statsforvalterens vedtak

Med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 gis Verdal kommune skadefellingstillatelse på en (1) bjørn i deler av Verdal, Steinkjer og Snåsa kommuner.

Følgende forutsetninger er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Fellingstillatelsen gjelder fra lørdag 17. juli 2021 kl. 22:19 til fredag 23. juli 2020 kl. 12:00, eller frem til bjørn er felt. Behovet for en eventuell forlengelse vil bli vurdert av Statsforvalteren i samråd med kommunen ved tillatelsens utløp.
2. Skadefellingstillatelsen gjelder i de deler av Verdal, Steinkjer og Snåsa kommuner avgrenset av riksgrensen mot Sverige i øst, grensen for forvaltningsområdet som følger vassdraget fra Holden til Grønningen, linje sørvest fra Grønningsgrubba til Imsdalsfjellet og Tverrfjellet til Skjækervatnets østbredd, videre vest langs kommunegrensen mellom Verdal og Steinkjer til Leksdalsvatnet. Herfra sør langs Fv. 6906, og nord for linje fra Vuku, langs Kvernåa - Kverndalsvollen - Juldalshøgda og rett øst til riksgrensen (se kart). Fellingsforsøket må rettes mot områdene hvor de siste skadene er påvist.

Figur 1 Gjeldende fellingsområde er markert med oransje.

3. Binne med unger og dens unger er unntatt fra fellingstillatelsen. Dersom det observeres binne med unger i området hvor fellingsforsøket pågår, skal Statsforvalterens vakttelefon underrettes umiddelbart.
4. Skadefellingstillatelsen gis til Verdal kommune. Verdal kommune administrerer et eventuelt interkommunalt samarbeid, og er ansvarlig for rapportering og innsending av søknad om godtgjøring. Kommunen må oppnevne fellingsleder, som har ansvaret for å koordinere

fellingsforsøket og å ha løpende dialog med kommunen og Statsforvalteren om informasjon som ansees som relevant for fellingsforsøket. Alle som deltar på fellingslaget, skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Det vises også til Miljødirektoratets skadefellingsveileder, og ber om at alle i fellingslaget gjøres kjent med denne veilederen. Sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Statsforvalteren i Trøndelag før fellingsforsøket iverksettes.

5. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovviltforskriften § 9a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for bjørn for å være berettiget kompensasjon. Statsforvalteren legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Statsforvalteren via Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter <https://soknadssenter.miljodirektoratet.no/> umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest innen **15. august 2021**.
6. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil kr 72 000,-. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 30 000,- per fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenger og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg, jf. opplysninger i brev om betinget skadefelling fra Miljødirektoratet 29. mai d.å.
7. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest **15. august 2021**.
8. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
9. Ved felling av bjørn skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, og de som deltar i fellingslaget skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt.
10. Felling eller forsøk på felling av bjørn skal omgående meldes til Statsforvalteren i Trøndelag (rovvilttelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted (UTM-koordinater) for felling, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Statsforvalteren krever det.
11. Den/de som sårer bjørn under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet bjørnen. Statsforvalteren og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Statsforvalteren avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
12. Bjørn som blir felt på denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt bjørn uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved felling som kan medføre

politietterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt bjørn ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke åpnes og ikke flyttes fra fallstedet. Statsforvalteren og politiet skal da underrettes snarest.

- 13.** Dersom det er ønskelig å bruke løs hund i forbindelse med jakta må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Kommunen må da samtidig dispensere fra båndtvangsbestemmelsene også i hensyn til tamrein og bufe i hundeloven.

- 14.** Statsforvalteren i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Dette vedtaket erstatter skriftlig vedtak datert 19. juli 2021, og muntlig vedtak av 17. juli d.å.

Klagerett og andre saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt / gjort tilgjengelig på www.miljøvedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Trøndelag. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Seksjon naturmangfold

Marte Synnøve Lilleeng
seniorrådgiver
Seksjon naturmangfold

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens naturoppsyn Postboks 5672 Torgard 7485 TRONDHEIM

Likelydende brev sendt til:

Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Snåasen Tjølte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA